

Brüsszel, 2016.7.20.
COM(2016) 500 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Európa karbonszegény gazdaságra való áttérésének gyorsítása

Az energiaunió keretstratégiája által előirányzott intézkedéseket kísérő közlemény: az üvegházhatású gázok tagállamok általi kibocsátásának a 2021-től 2030-ig terjedő időszakra szóló kötelező éves csökkentésére vonatkozó jogalkotási javaslat, a földhasználathoz, a földhasználat-megváltoztatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről szóló jogalkotási javaslat és az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó európai stratégiáról szóló jogalkotási javaslat

1. Bevezetés

A párizsi éghajlat-változási megállapodás¹ és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend adta lendület nyomán elkezdődött a karbonszegény és körforgásos gazdaságra történő globális átállás. Ez az átállás, miközben mérsékli a veszélyes éghajlatváltozást, szükséges a munkahelyek, a növekedés és a befektetési lehetőségek Európa jövőbeli generációi számára történő biztosításához. Ha az EU nem tartja fenn és aknázza ki lépéselőnyét a megújuló energia és az energiahatékonyság előmozdítása tekintetében, valamint az egyéb karbonszegény technológiák piaci fejlesztésének terén zajló globális versenyben, akkor ezt más régiók fogják megtenni. Európa gazdasági modellje a változás küszöbén áll. Közös felelősségünk annak biztosítása, hogy az átállás méltányos legyen és a szolidaritáson alapuljon, amelyből senki sem marad ki. Az energiaunió keretstratégiája² e cél megvalósításához járul hozzá.

A Bizottság által ma előterjesztett intézkedéscsomag Európa jövőre való felkészülését és versenyképességének fenntartását segíti elő. Ennek címzettei elsősorban a tagállamok, mivel a 2030-ig terjedő időszakra megállapított, az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó célérték³ teljesítését célzó intézkedések végrehajtására vonatkozó döntésekben ők fognak vezető szerepet játszani.

Ezt azonban a tagállamok a maguk erejéből nem tudják megvalósítani. A párizsi éghajlat-változási konferencia előkészítő szakaszában történt mobilizáció rámutatott arra, hogy a nem állami szereplők mennyire fontos szerepet töltenek be a változás előidézésében. Az EU többek között számít a vállalkozások, a mezőgazdasági termelők, a kutatók, a befektetők, az oktatók és a szociális partnerek szerepvállalására is. Ugyanakkor fellépésük hatásának fokozásáért az EU is felelősséggel tartozik – uniós szintű intézkedések és megengedő környezet biztosításával. Az EU támogatást nyújt az európai városok fellépéséhez, amelyek a lakosság 80%-ának adnak otthont. A városok a karbonszegény, körforgásos gazdaság végrehajtását előmozdító legdinamikusabb és leginnovatívabb szereplők közé tartoznak, amelyek néha a nemzeti szintű ambíciókat is túlszárnyalják. A vidéki közösségek egyforma jelentőséggel bírnak, mivel döntő szerepet játszanak a fenntartható természeti erőforrások biztosításában és a környezet a jövő nemzedékei számára való megőrzésében.

Az EU minden tőle telhetőt megtesz a globális szintű éghajlat-politika kedvező lendületének fenntartásáért. A katasztrofális következményekkel járó éghajlatváltozás általi fenyegetettség árnyékában egy ország sem elszigetelt tér. Ezért – a legmagasabb politikai szinten – a G7-ek vezetői elkötelezték magukat egy olyan energiarendszerre való áttérés felgyorsítása mellett, amely lehetővé teszi a világgazdaság dekarbonizálását, valamint a fosszilis tüzelőanyagokhoz nyújtott támogatások többségének megszüntetésére vonatkozó határidő meghatározása mellett

¹ COM (2016) 110 A Párizsi Megállapodást követő időszak: a Párizsi Megállapodás hatásainak vizsgálata.

² COM (2015) 80 A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekintő éghajlat-politika keretstratégiája.

³ 2014 októberében az EU állam- és kormányfői elfogadták a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretet. A keret rögzíti a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó, az üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos, az 1990-es évhez képest a szintet az Unión belül legalább 40 %-kal csökkentendő kötelező jellegű uniós kötelezettségvállalást.

is, vállalva ezzel azt, hogy 2025-ig megszüntetik a szén, a földgáz is az olaj ágazatának kormányzati támogatását. Az EU városai központi szerepet fognak játszani egy, a világ városai által alkotott új koalíció keretein belül, amely további lehetőséget nyújthat az éghajlatváltozás elleni helyi szintű küzdelem nemzetközi szinten történő folytatásának előmozdítására. Az EU ez évi klímadiplomáciai cselekvési terve⁴ ismét megerősítette, hogy egyre sürgetőbb foglalkozni az éghajlatváltozás, az instabil helyzet és a biztonság között fennálló kapcsolattal.

Az EU-nak minden lehetősége adott arra, hogy az éghajlatváltozás jelentette kihívást a reformokhoz szükséges lehetőségként értelmezze. Ebben a globális összefüggésben Európa vezető szerepet tölt be az innovatív, karbonszegény technológiák és szolgáltatások kifejlesztésében – nemcsak az energiaágazatban, hanem az ipar, az épületek és a közlekedés területein is. Az e téren meglévő vezető szerepének megtartása szükségszerű. Folytatnunk kell az európai lakosság felvértezését a karbonszegény gazdaság által igényelt készségekkel, a gyermekeink jövőjét szolgáló befektetéseket, valamint az ipar a változó szükségletekhez való igazodásának elősegítését. Európa nagyléptékű fellépést ígért, és ígéretét be fogja váltani.

2. A gazdaság minden ágazatát érintő karbonszegény működésre való átállás keretszabályozására vonatkozó iránymutatások

Az EU 2014 októberében egyértelmű kötelezettségvállalást fogadott el: az egész gazdaságra kiterjedően kötelező erejű célként 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 40%-kal csökkenteni kibocsátását. Ez a kötelezettségvállalás összhangban van az EU éghajlatváltozással kapcsolatos hosszú távú célkitűzése elérésének költséghatékony módszerével, valamint ez szolgált alapul az Unió az éghajlatváltozásról szóló párizsi megállapodás keretében tett nemzetközi kötelezettségvállalásának is, amely a tagállamok összefogása jóvoltából fog megvalósulni.

A kötelezettségvállalás végrehajtásának első lépéseként 2015 júliusában a Bizottság az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének reformjára irányuló javaslatot terjesztett elő annak érdekében, hogy az célközelibb lehessen, valamint ösztönözze a 2020 utáni, ipari és energiatermelő ágazatokbeli⁵ beruházások mértékét. Az Európai Parlamentnek és a Tanácsban ülésző kormányképviselőknek minden tőlük telhetőt meg kell tenniük e javaslat minél hamarabbi elfogadásáért. A jelenlegi intézkedéscsomag a gazdaság azon egyéb főbb elemeit célozza meg, amelyek hozzájárulnak az éghajlat-politika megvalósulásához: az építőipar, a közlekedés, a hulladékgazdálkodás és a mezőgazdaság⁶ ágazatai, valamint a földhasználat és az erdőgazdálkodás.

Az eddigi uniós éghajlat-politika iránymutatásaira épülő új keretszabályozás a méltányosság, a szolidaritás, a rugalmasság és a környezeti integritás elvére alapszik.

Az Európai Tanács által elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretben megfogalmazott méltányosság és szolidaritás biztosítása érdekében,

⁴ A COP21 utáni európai klímadiplomácia – a Tanács 2016. február 15-i következtetései.

⁵ A 2030-ra szóló uniós célérték 43 %-os csökkenést ír elő ezekben az ágazatokban a 2005-ös értékekhez képest.

⁶ A 2030-ra szóló uniós célérték 30 %-os csökkenést ír elő ezekben az ágazatokban a 2005-ös értékekhez képest.

a Bizottság erre a 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan olyan differenciált nemzeti kibocsátáscsökkentési célkitűzéseket javasol, amelyek figyelembe veszik – relatív gazdaságuk tükrözése céljából – az egyes tagállamok bruttó hazai termékét. A gazdagabb tagállamok célértékei egymáshoz viszonyítva a költséghatékonyság elvének figyelembe vételével további módosításra kerülnek.

A javaslat továbbá egy olyan rugalmas rendszer létrejöttét segíti elő, amely a tagállamok számára a kibocsátáscsökkentés terén közös tehervállalást tesz lehetővé a gazdaság számos ágazatában – tekintettel a tagállamok gazdaságának eltérő struktúráira. Lehetővé fogja tenni a kibocsátási jogosultságok tagállamok közötti kereskedelmét vagy olyan projektek kialakítását, amelyek másik tagállamokban csökkenthetik a kibocsátás mértékét. Ez pedig EU-szerte kölcsönös beruházásokhoz vezet majd olyan területeken, ahol a legszükségesebb a gazdaság korszerűsítése, és ahol ez a legkisebb költségek mellett a legtöbb előnnyel⁷ jár.

Ez az első alkalom, hogy a földhasználat és az erdőgazdálkodás ágazatai szerepelnek az EU éghajlat- és energiapolitikai keretében. A Bizottság a szén-dioxid-megkötés, valamint a talaj és az erdők általi kibocsátás csökkentésére irányuló ösztönzők fokozása és az uniós éghajlat-változási keretbe foglalt környezeti integritás fenntartása közötti kellő egyensúly megtartását javasolja, annak érdekében, hogy ösztönözze az épületek, a közlekedés és a mezőgazdasági szektorokon belüli kibocsátás csökkentését. Az egyéb ágazatokkal szembeni rugalmasság ezért korlátozott lesz.

Ezen ágazatoknál a rendeletjavaslat megalapozottabb számviteli szabályokat ír elő a földterületet, a földhasználatot és az erdőgazdálkodást illetően. Mivel az erdőgazdálkodás az energiatermelésben és a fakitermelésben felhasznált biomassa fő forrása, az erdőgazdálkodásra alkalmazandó számviteli szabályok szilárd alapot biztosítanak majd az EU megújuló energiával kapcsolatos politikájához és a biogazdaság 2020 utáni továbbfejlesztéséhez.

3. A karbonszegény gazdaságra való áttérés számára kedvező környezet elősegítése az EU-ban

E keretszabályozásra építve a tagállamok feladata azon intézkedések kialakítása, amelyek a legcélszerűbbek a karbonszegény gazdasági modellre való átállásból származó előnyök kiaknázására és a célkitűzéseik megvalósítására. Az Unió számos eszközzel és könnyítő intézkedéssel fogja támogatni a tagállamokat.

3.1. Az energiaunió stratégiája és egyéb ágazatspecifikus kezdeményezések

A közlekedésnek az uniós kibocsátásban játszott fontos szerepére való tekintettel a Bizottság stratégiát terjeszt elő az alacsony kibocsátású mobilitás megvalósítása érdekében, amelyben azonosítja a közlekedés területén meglévő kulcsfontosságú tényezőket, beleértve az alacsony kibocsátású és kibocsátásmentes járművekre, valamint az alternatív alacsony kibocsátású

⁷ A célkitűzésnek való megfelelés elősegítésére azon tagállamok, amelyekre a célértékek eléréséhez arányosan magasabb költségek hárulnak, dönthetnek úgy is, hogy a többi gazdasági ágazat kibocsátásának ellentételezésére kibocsátási egységeket csoportosítanak át a kibocsátáskereskedelmi rendszer keretein belül.

tüzelőanyagokra vonatkozó uniós szintű intézkedéseket. A stratégia azt is hangsúlyozza, hogy a lehető legteljesebb mértékben ki kell használni az energetikai és közlekedési rendszerek közötti szinergiákat.

A Bizottság az épületeket illetően felülvizsgálja az energiahatékonyságra vonatkozó meglévő uniós keretrendszert és az év folyamán ehhez kötődően javaslatokat terjeszt elő többek között arról is, hogy hogyan lehet finanszírozási forrásokat bevonni az épület-felújítás területére. A Bizottság szintén idén fogja véglegesíteni az építési és bontási hulladékokra vonatkozó önkéntes ágazati újrahasznosítási protokollt. Mivel a mezőgazdaság és a földhasználat szektoraiban a kibocsátáscsökkentés hatóköre jobban korlátozott, a földhasználatra és az erdőgazdálkodásra vonatkozó javaslat e tevékenységeket illetően további ösztönzést fog adni a szénmegkötési eljárásoknak. Ezen túlmenően a megreformált közös agrárpolitika két pillére különböző eszközöket és intézkedéseket biztosít az éghajlat-politika előmozdításához. A műtrágyák használatával foglalkozó, az EU egészére kiterjedő szakpolitika felülvizsgálata várhatóan hozzájárul majd a bányászott és a szintetikus trágyák kibocsátásának csökkentéséhez. A mezőgazdaság után jelenleg a hulladékágazat számít a széndioxidtól eltérő kibocsátást eredményező második legnagyobb ágazatnak. A hulladékgazdálkodási keretirányelv és különösen a hulladéklerakókról szóló irányelv – amelyre a Bizottság tavaly javasolt módosításokat – várhatóan hozzájárulnak a hulladékból származó kibocsátás jelentős mértékű csökkentéséhez.

A tagállamok csak akkor élvezhetik ezeknek az uniós intézkedéseknek az előnyeit, ha megfelelő módon hajtják végre és érvényesítik azokat.

3.2. Átfogó eszközök és hajtóerők

Az energiaunió prioritása – annak összes dimenziójával együtt – egy olyan tágabb keretet biztosít, amelyen belül az Unió létrehozhatja az energetikai átállás számára kedvező környezetet. Ezen kívül számos egyéb tényező járul hozzá a gazdaság minden ágazatában végbemenő átállás megvalósulásához.

3.2.1. A körforgásos gazdaság

A körforgásos gazdaságnak a csomagoláson túl érintett ágazatokban is szerepet kell játszania. Közvetlen fizikai kapcsolat van a felhasznált nyersanyag mennyisége, az energiafogyasztás és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás között. Az EU-nak sikerült függetlenítenie a gazdasági növekedést a szén-dioxid-kibocsátás növekedésétől, de eddig még nem sikerült ugyanezt megtennie az anyagfelhasználás és az erőforrás-hatékonyság kapcsán.

Így a Bizottság e kihívás megoldására a tavalyi évben egy ambiciózus, a körforgásos gazdaságra vonatkozó csomagot⁸ terjesztett elő. A javasolt intézkedések az újrafeldolgozás és az újrahasznosítás révén hozzájárulnak majd a termékek életciklusával összefüggő anyagkörforgás megvalósításához, valamint az összes nyersanyag, termék és hulladék legteljesebb körű hasznosításához és felhasználásához.

⁸ COM (2015) 614 Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv

3.2.2. Innováció a versenyképességért

A karbonszegény gazdaság irányába történő átmenet során kulcsfontosságú szerepet betöltő innováció által teremtett lehetőségek megragadása és minden egyes befektetett euró hatásának maximális kihasználása érdekében, a Bizottság egy integrált kutatási, innovációs és versenyképességi stratégia előterjesztését tervezi az év hátralevő részében. Az új stratégia keretében történő konkrét intézkedéseknek közvetlenül támogatniuk kell Európa éghajlati és energetikai céljainak elérését, és az EU a tiszta technológiák területén betöltött vezető szerepének támogatása révén hozzá kell járulniuk az Unió gazdaságának modernizációjához és versenyképességéhez.

Az energiával kapcsolatos kutatásnak és fejlesztésnek Európa továbbra is a legnagyobb finanszírozási forrása a világon (2014-ben 3,9 milliárd euró, azaz a teljes összeg 36%-a), valamint vezető pozíciót tölt be az éghajlatváltozás mérséklését elősegíteni szolgáló nagy értékű technológiákkal kapcsolatos szabadalmi bejelentések számát illetően is, 40 százalékos aránnyal. Ugyanakkor néhány értékes lehetőség továbbra is kihasználatlan marad, különösen a tiszta technológiák és a kibocsátásmentes járművek terén. Más területeken – ideértve a megújulóenergia-technológiát – az EU jelentősége a versenytársakkal szemben csökkenni kezdett. Az pedig még ennél is fontosabb, hogy Európa – a különböző technológiákon és innovációs területeken átívelően – jobb teljesítményt érjen el az európai innovációk piacra jutása és azok üzleti sikerének biztosítása terén.

3.2.3. A befektetések átcsoportosítása és kiterjesztése

A magánbefektetések átirányítása és kiterjesztése rendkívül lényeges ahhoz, hogy elősegíthessük az alacsony kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaságra való áttérést, valamint elkerülhessük a magas kibocsátású infrastruktúrába és eszközökbe való technológiai bezáródást.

Az EU már megkezdte az erőfeszítéseket a magánberuházásoknak az éghajlatügyi és az erőforrás-hatékonysági célkitűzésekkel való összehangolása érdekében – mind szakpolitikák révén, mind stratégiai jellegű állami beruházásokkal.

Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer bevezette a szén-dioxid-kibocsátás árazását. Azon ágazatoknál, amelyekre nem vonatkozik az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer, a helyes ösztönzők meghatározásánál a tagállamok adópolitikái szintén nagy jelentőséggel bírnak.

A tőkepiaci unióra irányuló kezdeményezés⁹ rámutat az uniós versenyképesség fenntartására és kiterjesztésére irányuló, valamint a karbonszegény és erőforrás-hatékony gazdaságra való áttérésre ösztönző hosszú távú és fenntartható beruházások fontosságára. A zöldkötvények viszonylagos új megjelenése szintén az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó beruházások felé irányíthatja a tőkeáramlást.

Még sok a ránk háruló feladat. Az EU továbbra is folytatja az egységes piac elmélyítéséért és a beruházások előtt álló akadályok felszámolása terén végzett munkáját.

⁹ Lásd még *Tőkepiaci unió: első helyzetjelentés*, SWD (2016) 147 final.

A Bizottság aktívan dolgozik annak biztosítása érdekében, hogy a jelenlegi uniós költségvetési kiadások összhangban legyenek az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekkel. Eredményekkel szolgál már az a politikai elkötelezettség, amely szerint a többéves pénzügyi keret legalább 20%-ának kifejezetten kapcsolódnia kell az éghajlatpolitikához. Ennek jegyében a Bizottság nemrégiben csatlakozott a „Mission Innovation” (Innovációs küldetés) kezdeményezéshez, melynek tagjai kötelezettséget vállaltak arra, hogy a tiszta energia területén folyó kutatásra és fejlesztésre általuk szánt állami finanszírozást öt éven belül, azaz 2020-ig megduplázzák.

Az uniós pénzügyi eszközök szintúgy jelentősen hozzájárulnak az éghajlatváltozással összefüggő uniós fellépéshez, amint azt az Európai Stratégiai Beruházási Alap tevékenysége is bizonyítja. Az Alap egyértelműen jó úton halad afelé, hogy 2018 közepéig sikeresen mozgósítson legalább 315 milliárd EUR összegű, a reálgazdaságba irányuló további beruházást¹⁰. Az eddig jóváhagyásra került befektetések több mint 50%-a az éghajlattal kapcsolatos. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap projektjeinek keretein belül történő társfinanszírozásra egyrészt projektszinten, másrészt a beruházási platformok szintjén van lehetőség. A beruházási platformok hozzájárulhatnak a kis projektek finanszírozásához és a különböző forrásokból származó pénzeszközök összevonásához, aminek nyomán egy adott földrajzi területre vagy témára irányuló, diverzifikált beruházások valósulhatnak meg. Ezen túlmenően új befektetői csoportok – például nyugdíjalapok vagy tengerentúli intézményi befektetők – számára tehetik pénzügyileg vonzóvá a kisebb vagy helyi beruházási lehetőségeket. A Bizottság olyan új lehetőségeket is vizsgál, amelyek segítségével az egyéb uniós programok – mint például az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és a „Horizont 2020” keretprogram – keretében rendelkezésre álló források egyesíthetők és kombinálhatók lehetnek. Ily módon – különösen a beruházási platformokon keresztül – lehetségessé válik az olyan területeken történő további beruházási projektek indítása, mint az energiahatékonyság, az intelligens városi mobilitás és az innovatív technológiák.

A megreformált uniós kohéziós politika szintén támogatja a karbonszegény gazdaságra való áttérést, és projektjei előnyösek lesznek a 2020 utáni időszakra nézve. Támogatja az energiahatékonysági intézkedéseket a köz- és lakóépületek (13,3 milliárd EUR) és a vállalkozások (3,4 milliárd EUR, a kis- és középvállalkozásokra való kitüntetett figyelem mellett) terén, valamint az energiahatékony és alacsony kibocsátású közlekedési ágazat előmozdítását (39,7 milliárd EUR a fenntartható városi mobilitásra és a karbonszegény közlekedési rendszerekre, pl.: tengeri kikötők, vasúti és belvízi szállítás). Ezenkívül 8 milliárd eurót különítettek el kockázatmegelőzési és -kezelési célokra, amelyből 6,4 milliárd az éghajlattal kapcsolatos kockázatok fedezésére szolgál. A megreformált közös agrárpolitika számára elkülönített költségvetésből összesen 115 milliárd euró áll rendelkezésre az éghajlatváltozás elleni fellépés keretein belül megvalósuló területgazdálkodásbeli fejlesztésekre és a célzott beruházások¹¹ támogatására.

¹⁰ COM (2016) 359 *Európa ismét beruház* Az európai beruházási terv mérlege és a következő lépések (a helyzet 2016. június 1-i állása)

¹¹ A megreformált közös agrárpolitika vidékfejlesztési pillére keretében 7,7 milliárd EUR-t különítettek el a szénmegkötést és a szén talajban való tárolását, a fenntartható megújuló energiák használatát, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos intelligens beruházásokat előmozdító projektek támogatására. További 43,7

Az innovációra irányuló beruházások – mint például a szén-dioxid-leválasztásra és a megújuló energiára irányuló projektek –, valamint az áttörést jelentő ipari technológiák elterjedésének támogatása érdekében a Bizottság a kibocsátás-kereskedelmi rendszer felülvizsgálatát érintő javaslata erre a célra 450 millió kibocsátási egység fenntartását irányozza elő.

3.2.4. Méltányos társadalmi átalakulás és új készségek

A karbonszegény gazdaságra való áttérés várhatóan csökkenteni fogja a hagyományos (a fosszilis tüzelőanyagokkal, különösen a magas szén-dioxid-kibocsátású iparágakkal kapcsolatos) piacokon foglalkoztatottak számát, miközben új munkahelyeket teremt (a megújuló energiaforrások, az energiahatékonyság és a közúti közlekedés villamosítása terén). Ez azt jelenti továbbá, hogy egyes régiókban és társadalmi-gazdasági ágazatokban fel kell készülni az áttérés társadalmi hatására és enyhíteni kell azt – többek között az európai strukturális és beruházási alapok révén.

Mivel a készségeken keresztül vezet az út a foglalkoztathatóság és a jólét felé, a Bizottság elfogadott egy új, átfogó készségekre vonatkozó európai menetrendet¹². Annak érdekében, hogy segítsen megbirkózni a készségek terén jelentkező kihívásokkal, a Bizottság olyan kezdeményezéseket indít útnak, amelyek hatására jobban láthatóvá válnak majd a rendelkezésre álló készségek, és helyi, tagállami és uniós szinten egyaránt javulni fog az elismerésük – az iskolától az egyetemeken át a munkaerőpiacig. A menetrend – többek között – foglalkozik az átképzéssel és továbbképzéssel, a készségekkel kapcsolatos információgyűjtés javítása érdekében előirányozza a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés tervet, valamint figyelmet fordít a bizonyos gazdasági ágazatokban – köztük a környezetbarát technológiák terén – fennálló szakképzett munkaerőhiány kezelésére is.

3.2.5. Kereskedelmi és kiviteli lehetőségek

A kereskedelmi forgalom erősödése várhatóan világszerte segíteni fogja a környezeti termékek, a zöld szolgáltatások és a környezetbarát technológiák gyors elterjedését, és ezzel együtt a karbonszegény gazdaság irányába történő elmozdulást. Az Európai Unió világelső a környezeti termékek kivitelét és behozatalát illetően. 2013-ben az EU zöldlistás termékeinek kivitele elérte a 146 milliárd EUR-t (kb. 8%-a az EU összes kivitelének), ezek importja pedig a 70 milliárd eurót. Az európai vállalatoknak továbbra is törekedniük kell arra, hogy innovációs találékonyságukat és know-how-jukat folyamatosan fejlesszék és osszák meg másokkal.

A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) tagjaként az EU aktívan támogatja az olyan áruk és szolgáltatások liberalizációját, amelyek a környezetvédelem szempontjából előnyösek lehetnek. Az EU a Kereskedelmi Világszervezet hat másik tagjával szorosan együttműködik egy ambiciózus környezeti termékekre vonatkozó megállapodás – az összes résztvevő általi –

milliárd eurót különítettek el az ökoszisztémát javító olyan intézkedésekre, amelyek a mezőgazdaság és az erdészet szénlábnyomára is hatást gyakorolnak.

¹² COM (2016) 381 *Közös erővel a humántőke, a foglalkoztathatóság és a versenyképesség megerősítéséért.*

megkötése érdekében még azelőtt, hogy Kínában a G20-as országok vezetői a G20-ak idei csúcstalálkozóján találkoznának. A EU kétoldalú kereskedelmi megállapodásaiban is a környezeti áruk és szolgáltatások korai liberalizációját, a kereskedelem megkönnyítését és a megújulóenergia-termelésbe való beruházást sürgeti – hozzájárulva ezzel a klímapolitikai célkitűzések eléréséhez.

4. Következtetések

Európa a karbonszegény gazdaság irányába történő áttérésének felgyorsítása elengedhetetlen. Az Európai Uniónak szüksége van a munkahelyteremtés, a növekedés és a beruházások terén bekövetkező javulásra, és e menetrend képes ezek – az európai gazdaság modernizálása érdekében történő – előmozdítására. Ez pedig hosszú távon alapvetően meg fogja változtatni a gazdasági környezetünket.

Az e közleményhez csatolt, éghajlatváltozással kapcsolatos jogalkotási javaslatokat és az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer megreformálására irányuló tavalyi javaslatot a Tanácsnak és a Parlamentnek kiemelten kell kezelnie.

A Bizottság haladéktalanul megkezdi – vagy felgyorsítja – a szabályozást célzó folyamatokat (beleértve a nyilvános konzultációkat és a hatásvizsgálatokat) annak érdekében, hogy az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó cselekvési tervet haladéktalanul hatékony és arányos intézkedésekké alakíthassa. Az év végéig a Bizottság ismertetni fogja az energiaunióra irányuló uniós stratégia fennmaradó további kezdeményezéseit is.

A tagállamok már megkezdték a 2020 utáni éghajlat- és energiapolitikai stratégiáik előkészítését. Ez a kezdeményezéscsomag biztosítja számukra a szükséges áttekinthetőséget és eszközöket, lehetővé téve számukra azt, hogy folytathassák a párizsi éghajlat-változási megállapodásra vonatkozó hazai megerősítési eljárásaikat. A tagállamoknak maximálisan ki kell használniuk a kedvező uniós környezetet annak érdekében, hogy a karbonszegény gazdaság irányába történő átállás a lehető legzökkenőmentesebb és legméltányosabb legyen.